

Kriteret e riorganizimit administrativ e territorial dhe Kriteri i Eficiencës në krijimin e Njësive Vendore të Reja

PROPOZIMI SHTETIWEB

7 Mars 2014

Realizimi i RAT nëpërmjet:

- Respektimit të Parimeve të Kartës Evropiane të Vetëqeverisjes Vendore, legjislacionit në fuqi, si dhe specifikave të vendit.
- Vendosijes së disa kriterëve që lidhen me:
  - Numrin e popullsisë,
  - Madhësinë e territorit,
  - Traditat dhe zakonet,
  - Ekzistencën e një zone funksionale

Specifikat:

- Një vend me popullsi 4 milion banorë dhe sipërfaqe 28 mijë km²,
- Terreni ³/₄ malor,
- Popullsia rreth 50% në fshat,
- Lëvizje të popullsisë nga zonat malore në ato fushore,
- Infrastruktura relativisht e prapambetur, sidomos e rrugëve në zonat rurale.
- Diversiteti i popullsisë sipas krahinave,
- Pabarazi në zhvillimin ekonomik dhe social të zonave fushore dhe malore.

Eficienca e Funkzionimit të NJQV-ve

Qëllimi kryesor i NJQV-ve është ofrimi i shërbimeve publike cilësore.

Suksesi i këtij misioni është i lidhur me eficiencën e funksionimit të NJQV ndaj komunitetit që menaxhojnë.

Në qasjen tonë për percaktimin e kriterëve ne jemi bazuar kryesisht në vlerësimin dhe **analizën e Eficiencës së Funkzionimit të NJQV.**

Eficiencën e Njësive të Qeverisjes Vendore e kemi vlerësuar si rezultante të:

- Pesha që zënë të ardhurat e veta të Njësive Vendore përkundrejt totalit të të ardhurave të tyre (AV/AT)
- Raporti mes:
  - a) shpenzimeve për paga & sigurime;
  - b) shpenzimeve korente;
  - c) shpenzimeve për investime,
- Pesha e të ardhurave nga taksa mbi tokën dhe mbi ndërtesat mbi totalin e të ardhurave vetjake.

Evolutioni i AV/AT 2008 - 2012

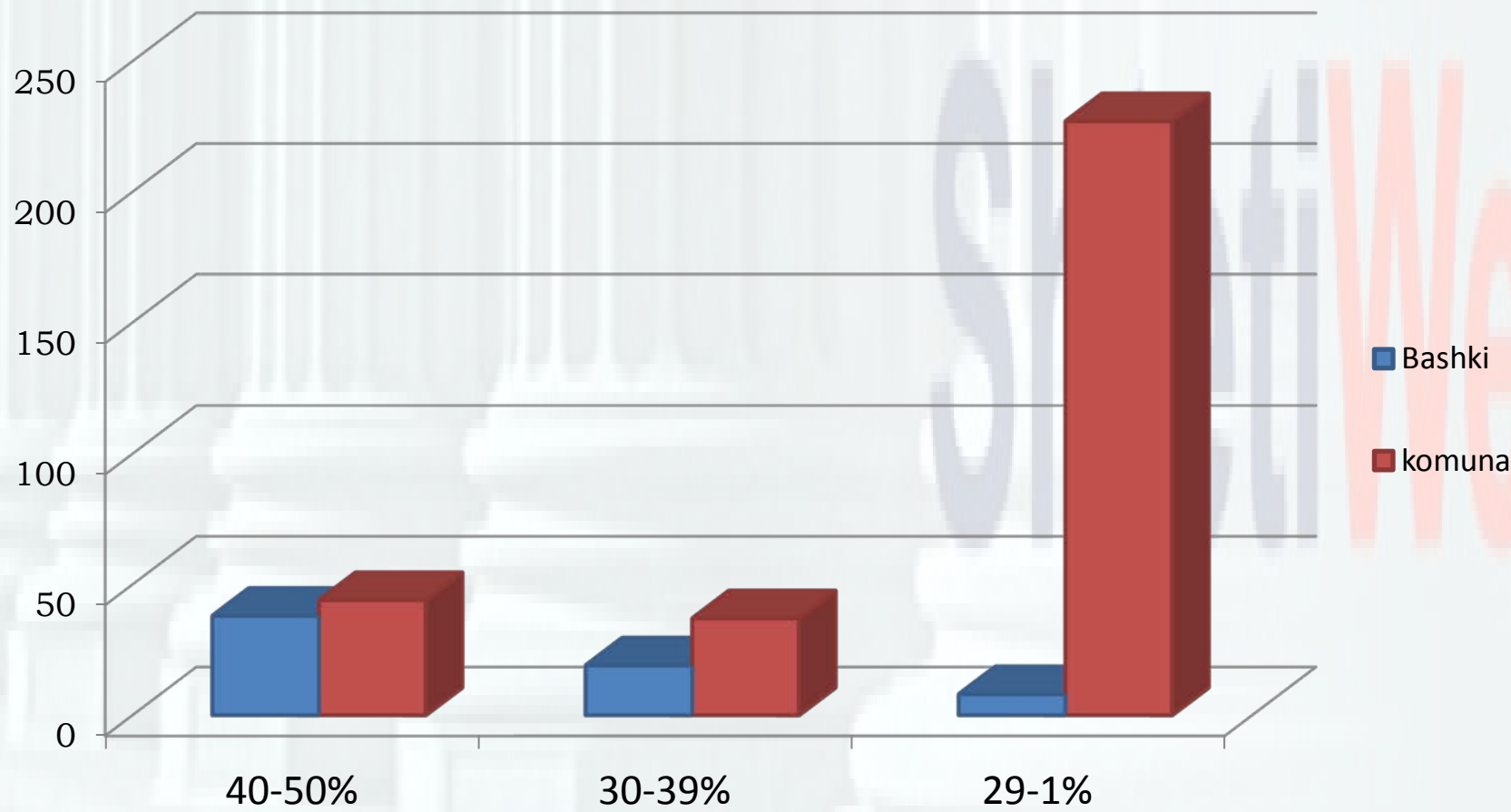
Raporti i të Ardhurave të Veta ndaj Totalit të të ardhurave (AV/AT), në % - rang vendi

Evolucioni i AV/AT 2008 - 2012

- Në 5 vitet e fundit raporti midis të ardhurave vetiake ndaj totalit të burimeve financiare vendore luhatet në $\pm 50\%$. Ky raport ruhet dhe në rastet kur te ardhurat vetjake ndryshojnë.
-
- Ky korrelacion na shtyn të mendojmë që faktorët kushtëzues të performancës së mbledhjes së të ardhurave janë të njëjta mes Qeverisë Vendore dhe asaj Qëndrore

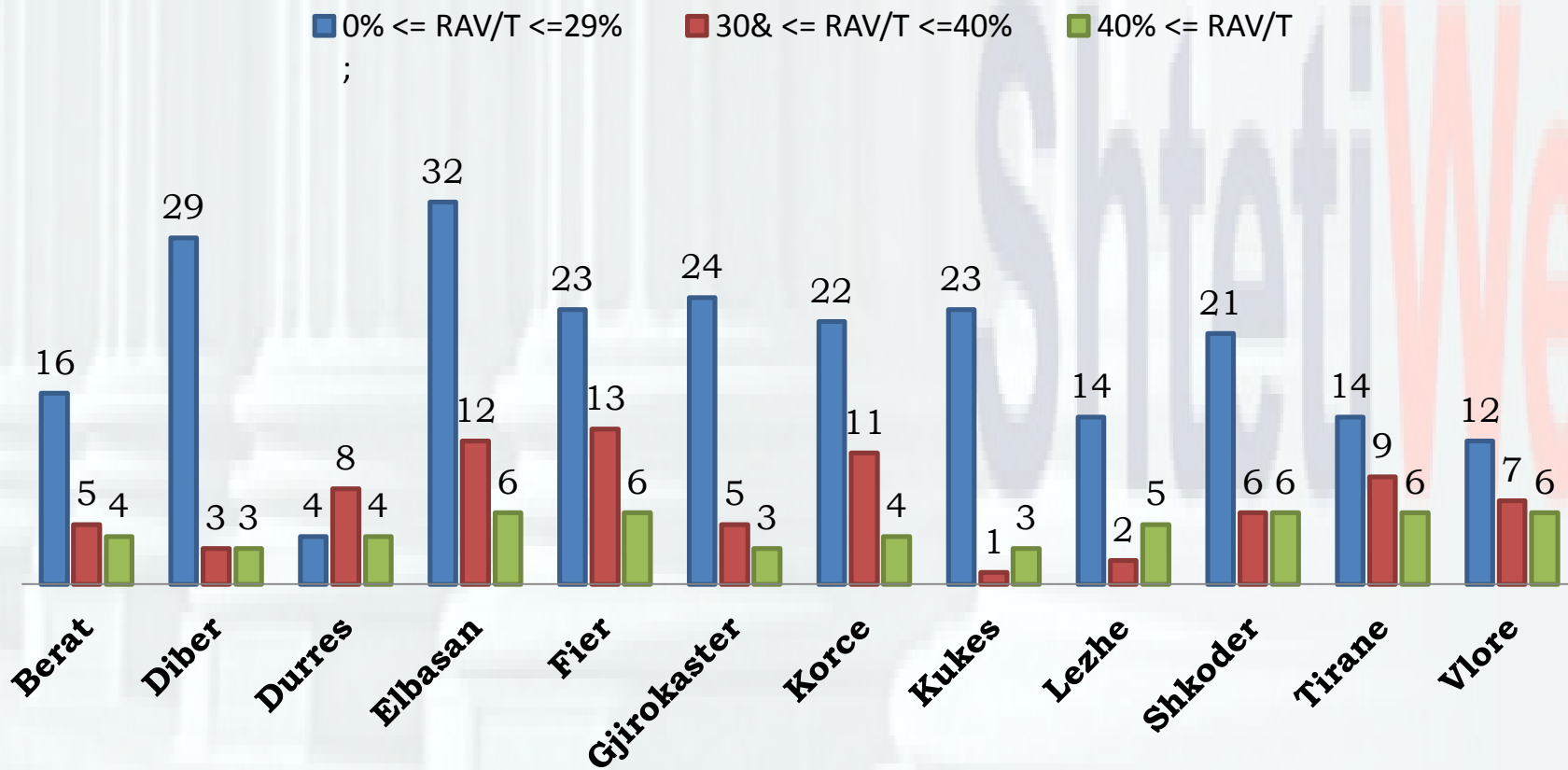
AV/AT në njësitë aktuale – rang vendi i ndarë në Bashki & Komuna

AV/AT në njësitë aktuale – rang Qarku

Numëri i njësive vendore në qarqe sipas eficensës

Në shkallë vendi:

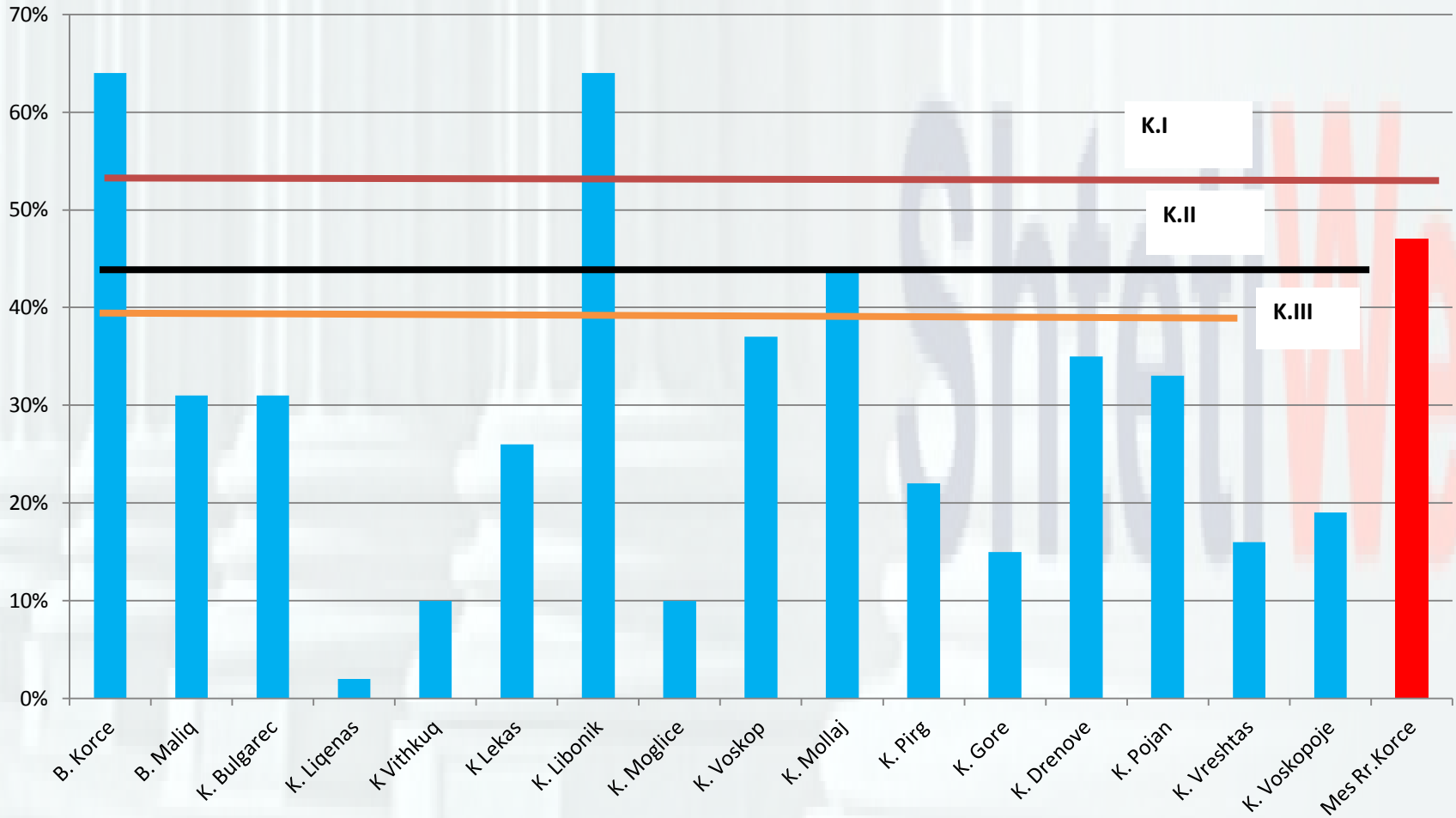
- 38 bashki dhe 44 komuna që realizojnë një raport të të ardhurave të veta ndaj totalit të të ardhurave në masën 40% e lart. (E)
- 19 komuna dhe 37 bashki realizojnë nga 30-39% të ardhura të veta (N)
- 8 bashki dhe 227 komuna sigurojnë vetë nga 29% deri ne 0% të ardhura. (I)

Korçë

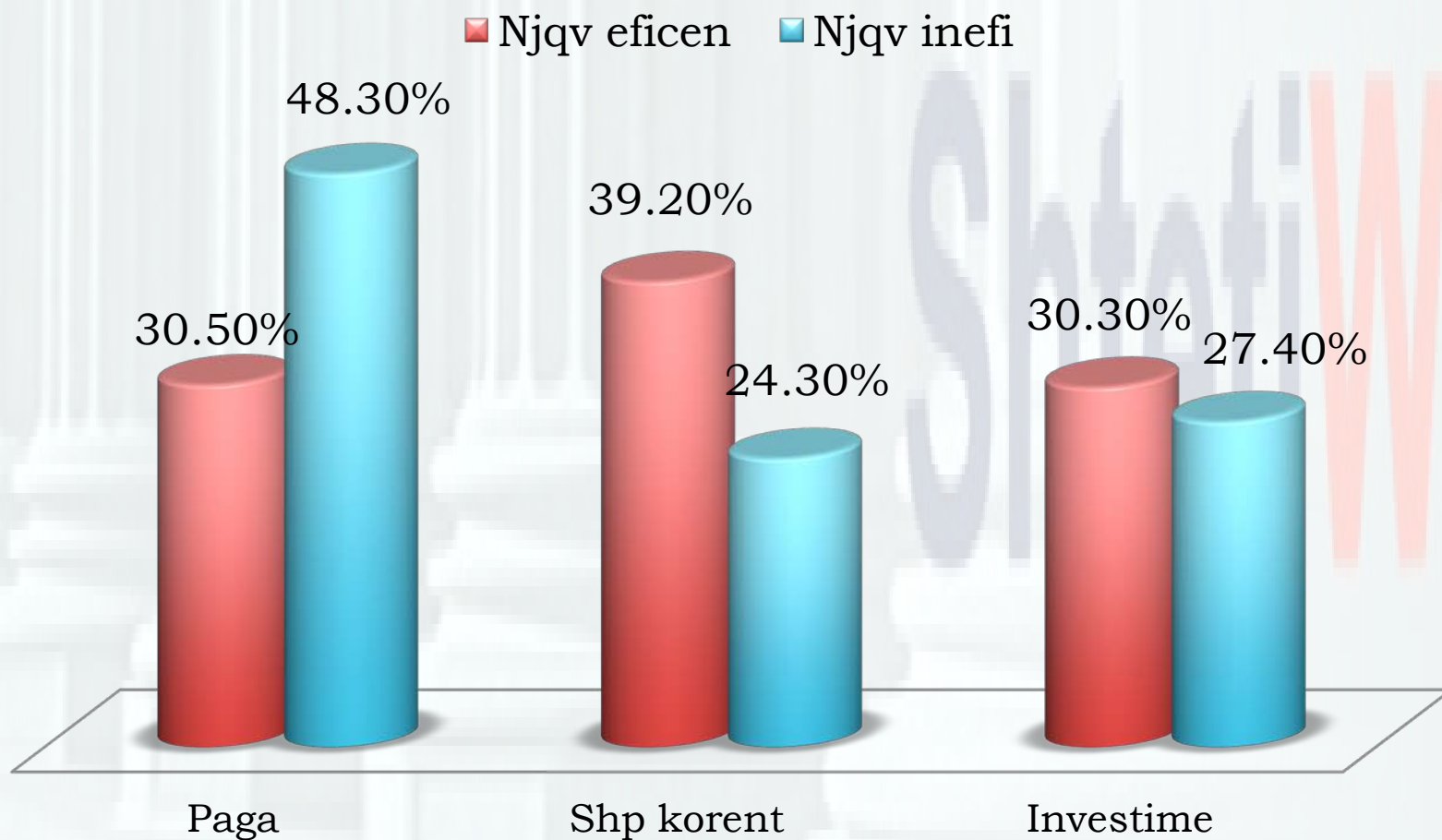
Gjëndja aktuale dhe konturimi i njësive të reja vendore në qarkun e Korçës:

- Qarku Korçë ka 37 Njësi Vendore
- Rrethi i Korçës ka 16 Njësi Vendore

Pesha Specifike e të ardhurave të veta në totalin e të ardhurave, në %

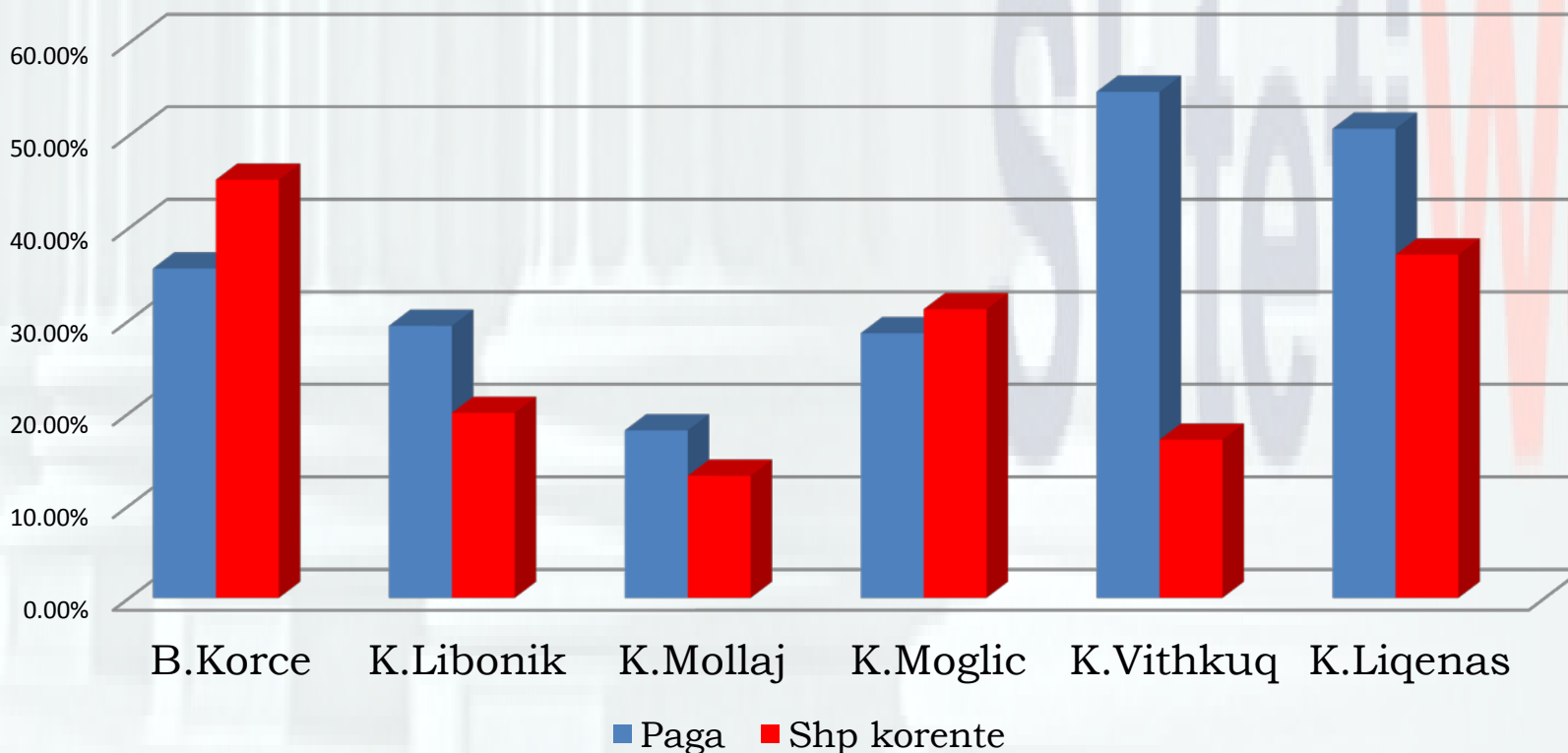
Struktura mesatare e shpenzimeve në NJQV të Qarkut të Korçës

Struktura e shpenzimeve

(3 njesitë më efçente dhe 3 njesitë më inefçente)

Struktura e shpenzime në dy grupe të eficensës për vitet 2011-2012, në %

Njësiti e reja në rrethin Korçës:

- **Bashkia Korçë me qendër në Korçë që përfshin edhe fshatrat:**

Mborje, Morave, Boboshtice, Dardhe, Arres (K. Dr) Ciflig, Burgalec, Lumalalas, Barc, e Dishnice (K. Burgalec)

Mesatarja e AV/AT është: 52.3%

- **Bashkia Maliq me qendër Maliq, që përfshin:**

K. Libonik, K. Pirg, K. Gore, K. Moglice, K. Cerave, K. Dardhas (rr. Pg)

Mesatarja e AV/AT është: 42.8%

- **Bashkia Pojan me qendër Pojan që përfshin:**

Komune Vreshtas dhe fshatrat Shamoll, Nevicisht, Kuc i Zi, Belorta, Malavenc te K. Burgalec

Mesatarja e AV/AT është: 29.7%

Njësiti e reja në rrethin Korçës:

- **Bashkia Voskopojë** me qendër Voskop përfshin:
K.Voskop K.Lekas dhe fshatrat Melcan dhe Porodine, Lumalas, Biranj (K.Bu), Ravonik, Turan, Qatrom.

Mesatarja e AV/AT është: 42.1%

- **Bashkia Vithkuq** me qendër në Mollaj përfshin:
K.Mollaj dhe f.Drenove (K.Dn)

Mesatarja e AV/AT është: 44.5%

- **Bashkia Pustec, (komuna aktuale)** jashtë kriterëve por si etni maqedonase

Mesatarja e AV/T është: 2.9%

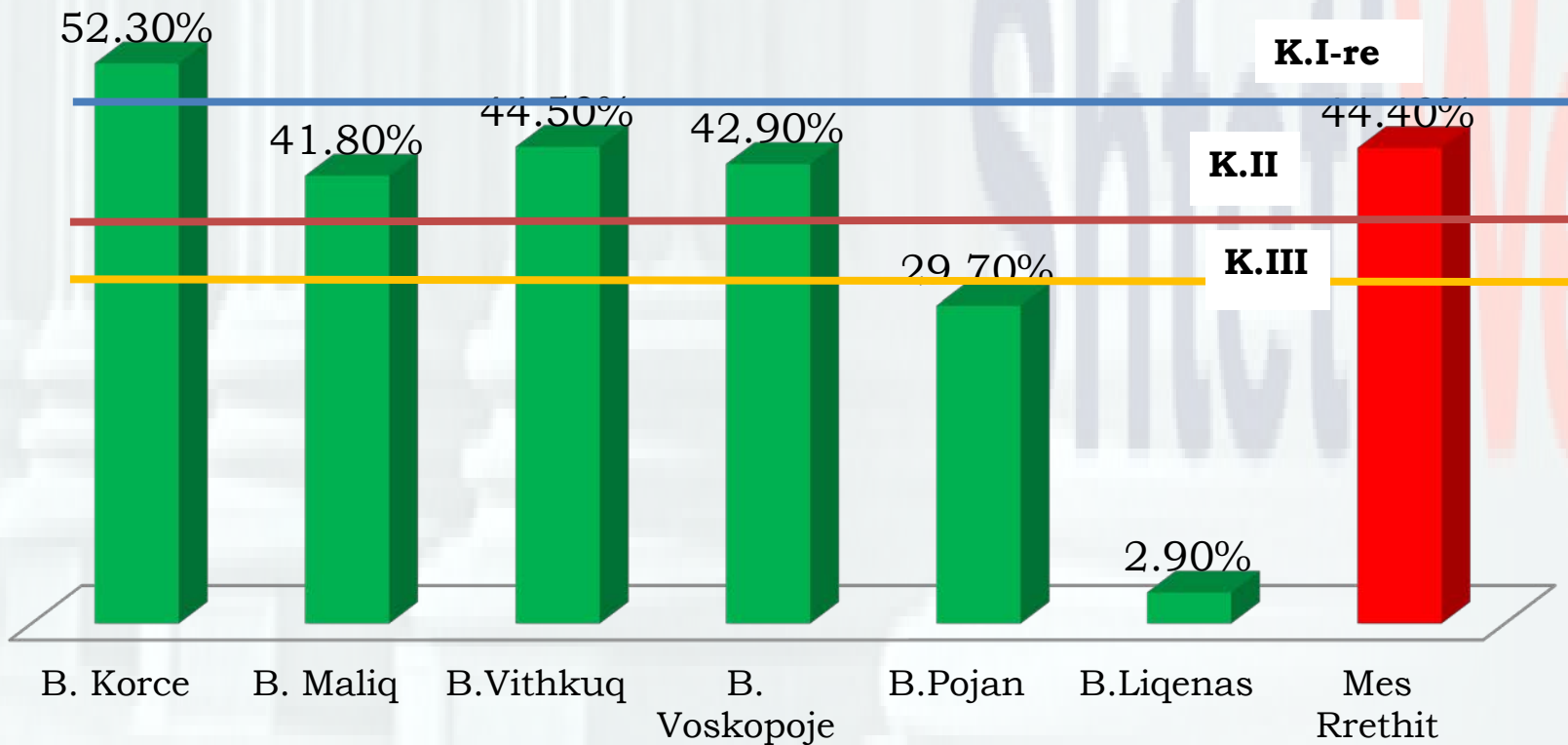
Niveli aktual i dy taksave bazë, ndaj totalit të të ardhurave

Pesha specifike e taksës së tokës dhe të ndërtesave ndaj totalit të të ardhurave, në% në njësitë e reja të rr.Korçë

■ Taks toke ■ Taks ndertese

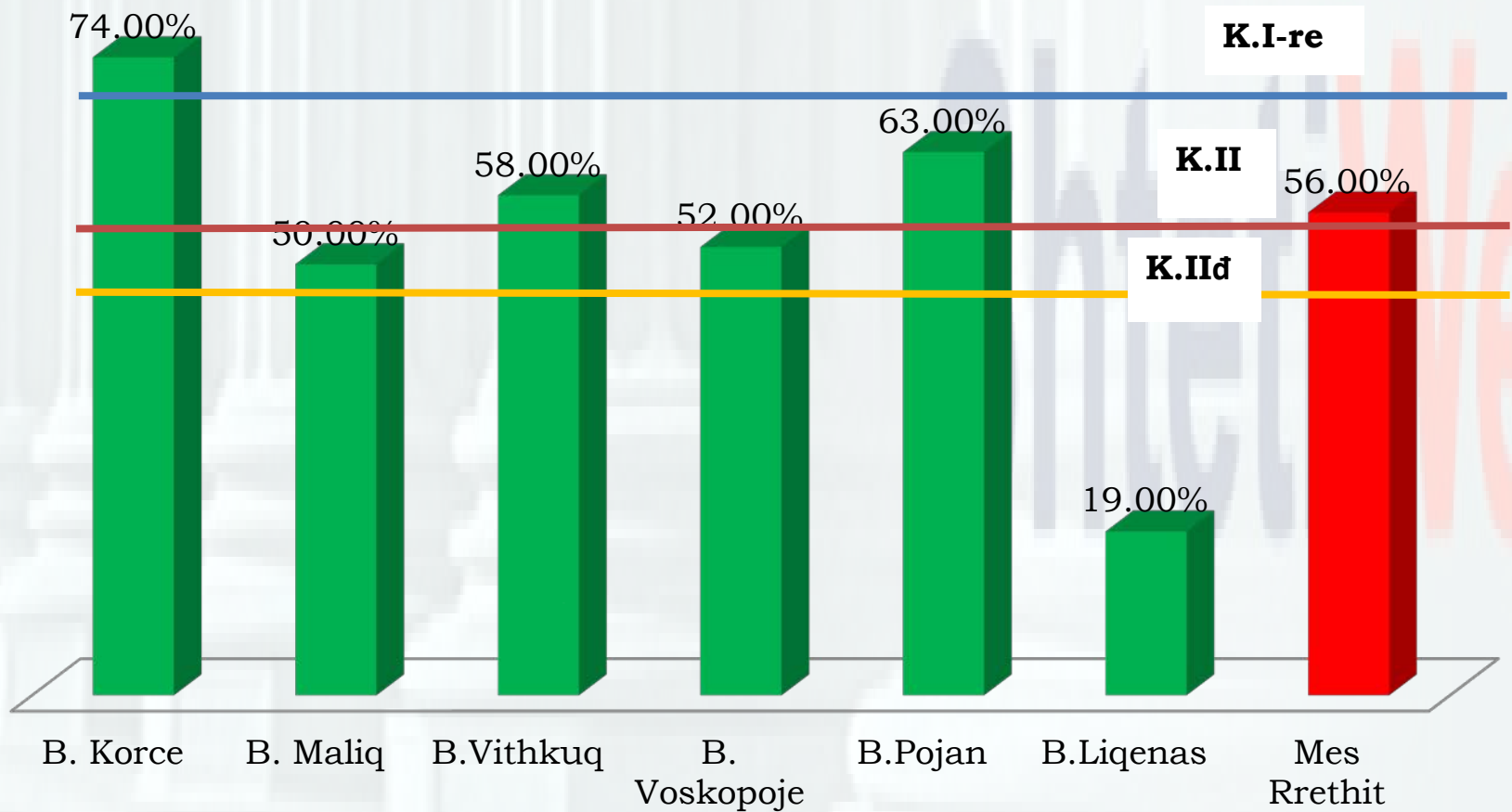
AT/AT në njësitë e reja në rr.Korçës

Potenciali hipotetik mbështetur në:

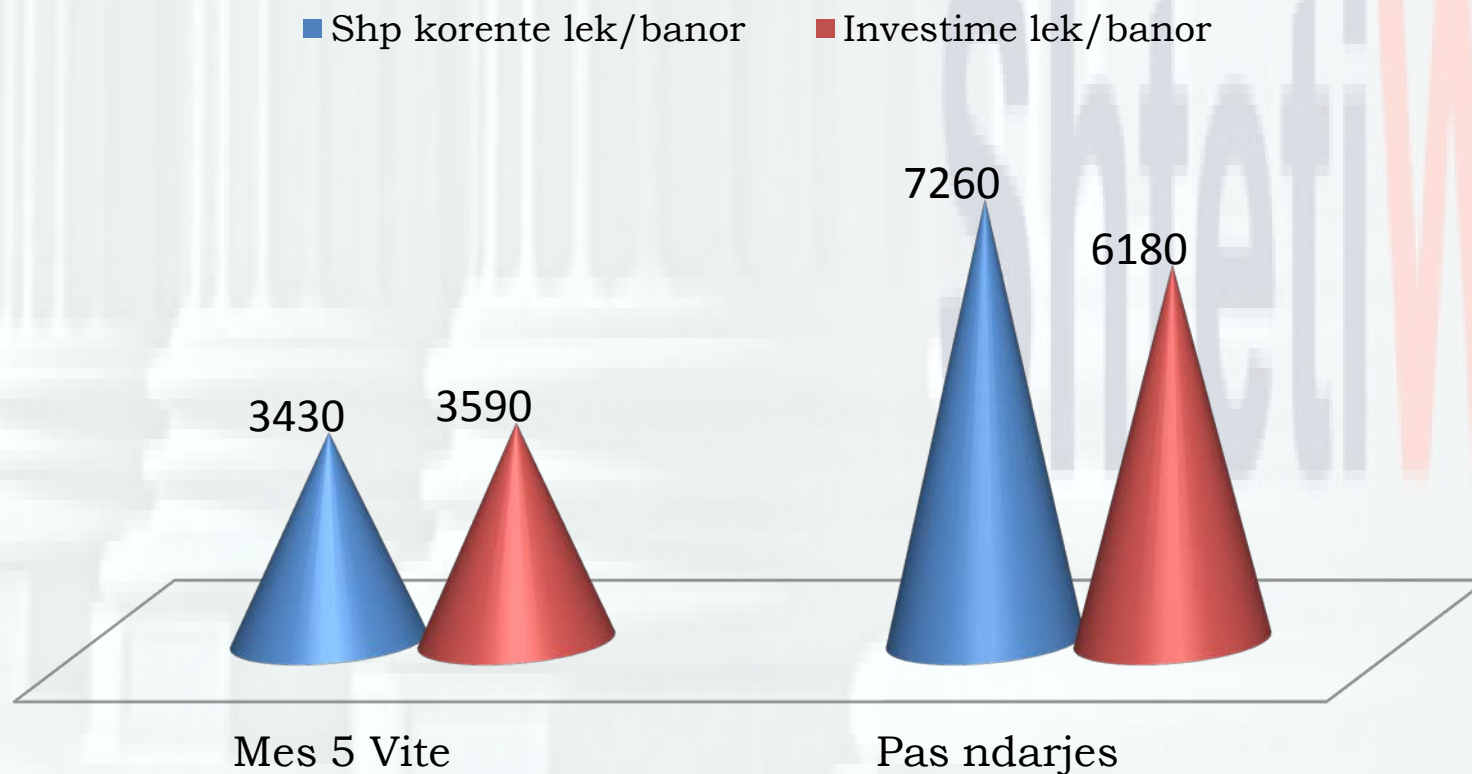
- Numri dhe madhësia e fermave në rrethin e Korcës (sipas buletinit statistikor të MBUMK-se);
- Mesatare e taksës së tokës për zonën fushore 4500 lek/ha/vit dhe zonën kodrinore malore 2000 lek/ha/vit;
- 50% të taksës për ndërtesat në fshat kundrejt taksimit aktual në qytet;
- 70% niveli i grumbullimit të tyre nga bashkitë.

AT/AT sipas potencialit në njësitë e reja në rr.Korçës

Ndryshimi i strukturës së investimeve pas potencialit hipotetik

Rritja e shpenzimeve korente dhe për investime në lek/banor

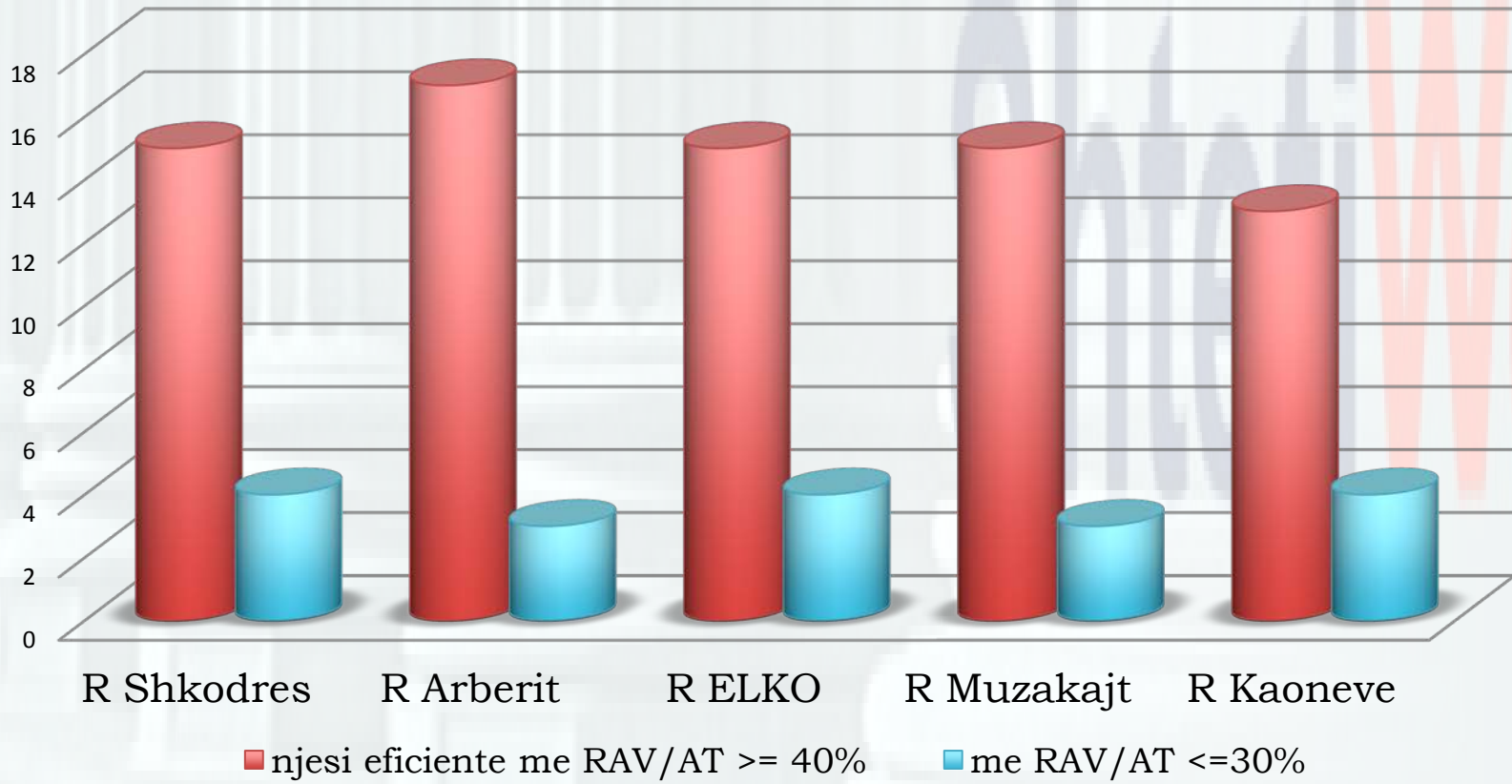
Si qark do të kemi edhe këto NJQV :

Në qarkun e Korçës, plotësojnë kriterin AV/AT, 8 njësi vendore të reja, nga 37 që ka aktualisht:

- **Bashkia e re Pogradec**, me qendër Pogradec
Mesatarja e AV/AT është: 42.7%;
- **Bashkia Devoll**, me qendër Bilisht
Mesatarja e AV/AT është: 40.4%
- **Bashkia Kolonjë**, me qendër Ersekë
Mesatarja e AV/AT është: 27.4%

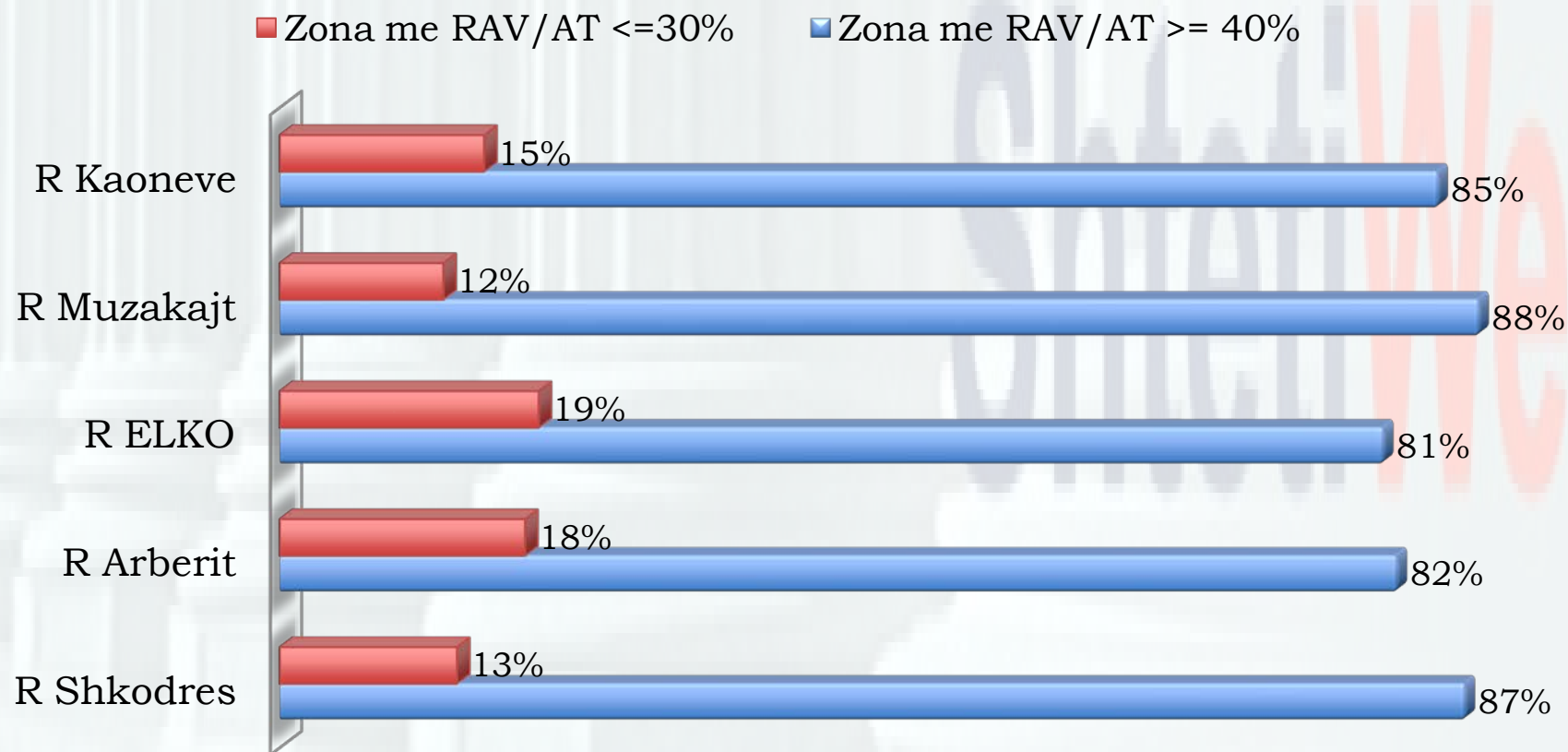
Shpërndarja në rajone e NJQV sipas propozimit Shtetiweb

Shpërndarja e njësive sipas eficensës në rajonet e reja

Shpërndarja e popullsisë në rajone sipas efijencës së NJQV

Shpërndarja e popullsisë në rajonet sipas efijencës së njësive

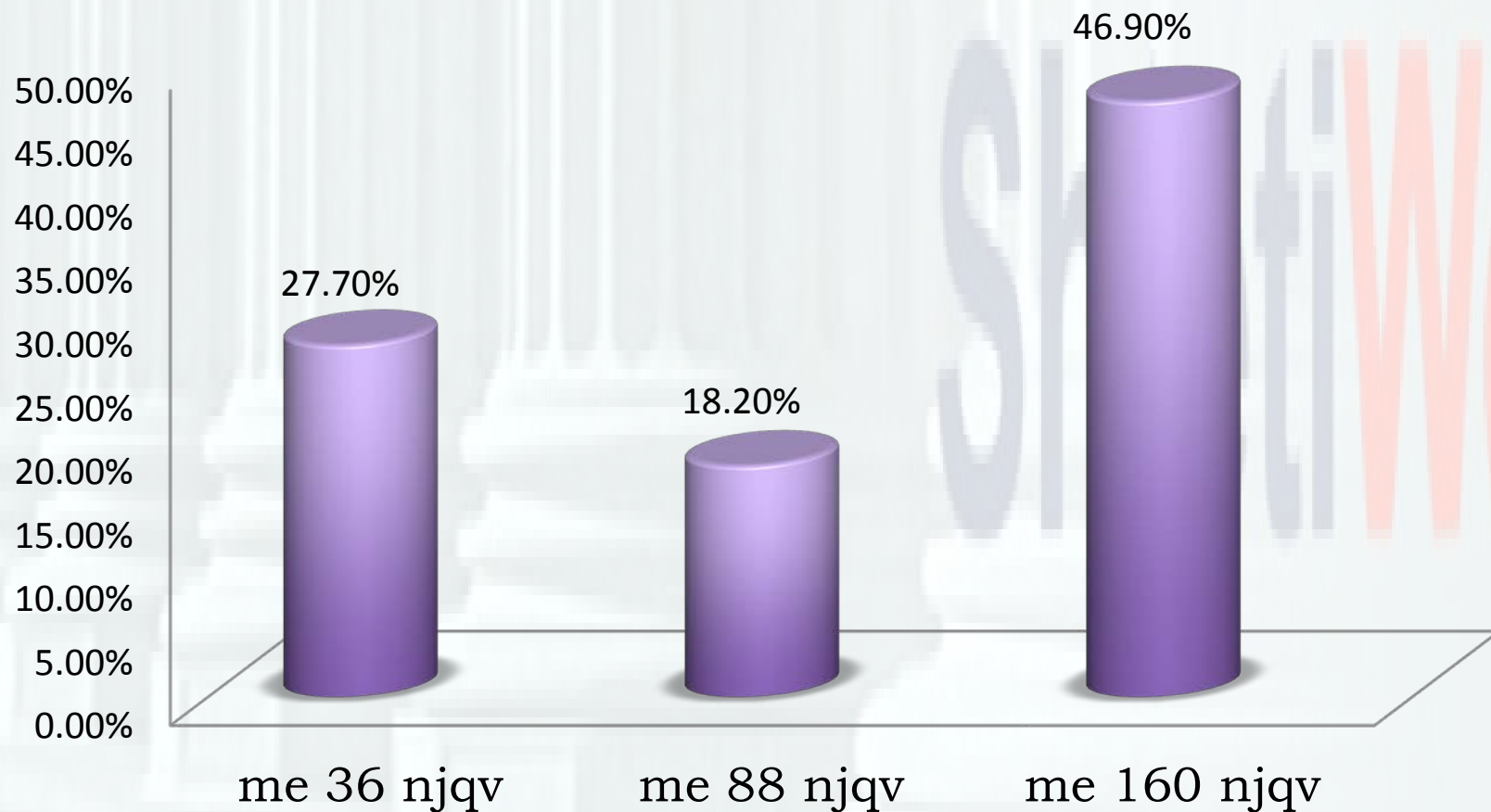

Konkluzione:

Përdorimi i Eficiencës së NJQV (të shprehur si raporti i të ardhurave vetjake mbi totalin e të ardhurave) konfirmon hartën NAT të propozuar nga **ShtetiWeb**.

Pesha specifike e NJQV me AV/AT <30% në tre versione të reformës

Rekomandim:

Para konturimit të hartës të ndarjes territoriale të merret parasysh edhe efienca reale që pritet në njësitë e reja.

Ky rekomandim duhet mbështetur në :

- Strategjinë kombëtare afat-mesme të zhvillimit ekonomiko-shoqëror,
- Reforma e decentralizimit, në veçanti atë fiskal,
- Potencialin e mundshëm të burimeve të të ardhurave vendore.

Faleminderit!

ShetiWeb